

Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu/Eşyetkilendirme (Akreditasyon) Altkurulu

Eğitim Kurumlarını Ziyaret Programının İlkeleri*

Eğitim kalitesi, tıbbi bakım kalitesini artırmada en önemli belirleyicilerden biridir. Eğitim kalitesini artırma amacıyla geri bildirim mekanizmaları oluşturulmalıdır. Tıpta uzmanlık eğitiminde kalitenin artırılmasına yönelik kullanılacak önemli bir geri bildirim mekanizması, eğitim kurumlarının ziyaretidir. Kurum ziyaretleri gönüllülük temelinde gerçekleştirilir. Eğitim kurumları ziyaretiyle eğitim standartları değerlendirilerek, eğitim kalitesi için belirlenmiş ölçütlerin karşılanıp karşılanmadığı saptanır.

Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulunun (TDYK) ana ilkelerinden biri, uzmanlık eğitiminin niteliğini artırmak için çaba göstermek; bu amaçla dermatoloji eğitiminde kullanılacak yöntem ve rehberler hazırlamayı sürdürmek, bunların yanı sıra eğitim kurumlarının ziyaretidir. Ziyaretin amacı, değerlendirme, eğitim kurumunda eğitim etkinliklerini iyileştirerek eğitimin kalitesini artırmak, kalite güvencesini ve standardizasyonunu sağlamaktır.

Aşağıda, dermatoloji alanında eğitim veren kurumlara yapılacak ziyaret programının ilkeleri sunulmaktadır. Ziyaret programı sürecinde kullanılacak formlar örnek olarak eklerde yer almaktadır.

Ziyaret İlkeleri

Yeterlik Kurullarının önemli işlevlerinden biri, bu standartları temel alarak eğitim kurumlarının ziyaretine yönelik programlar oluşturmak ve bu programlar doğrultusunda kurum ziyaretlerini gerçekleştirmektir. Bu gereklilikten yola çıkarak Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu (TDYK) / Eşyetkilendirme (Akreditasyon) Altkurulu genel seçimle oluşturulmuştur. Eşyetkilendirme (Akreditasyon) Altkurulunun görevi; ulusal yasa ve yönetmeliklerle uyumu gözeterek ziyaret programının standartlarını belirlemek ve ulusal düzeyde gönüllülük temelinde gerçekleştirilecek olan eğitim kurumlarını ziyaret programının uygulanmasını özendirme.

Yeterlik Kurulları eğitim kurumlarını ziyaret programlarına katılmaya cesaretlendirmelidir. Bu ziyaret programları sonrası, kurumların eğitim programlarının nitelikleri dikkate alınarak ödüllendirme için belgelendirme işlemi yapılır. Ziyaret isteyen kurum, işlemler için uzmanlık derneğine bir ödemede bulunur. Ödeme miktarı Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu'nca belirlenir ve derneğin yayın organlarında önceden duyurulur.

Ekler

- A. Eğitim Kurumu ve Programı Değerlendirme Formu
- B. Eğitilen Değerlendirme Formu
- C. Ziyaret Kurulu İçin Değerlendirme Listesi
- D. Ziyaret Raporu Örneği

Ulusal Ziyaret Programı

Eğitim Programı / Asistan Karnesi

Ziyaret programları oluşturulurken, dermatoloji eğitimi verilen kurumlarda uzmanlık eğitimi programının yerinde değerlendirmesi hedeflenir. Bu kurumlarda, Yeterlik Kurulu tarafından oluşturulmuş, yasa ve yönetmelikler ve ayrıca TTB-UDEK ve UYEK önerileri ile uyum içinde olan ve Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu tarafından belirlenmiş uzmanlık eğitimi programı esas alınarak eğitim etkinliklerinin gerçekleştirilmesi beklenir.

Uzmanlık eğitimi verilen kurumlarda, eğitimin farklı aşamaları ve asistanın (tıpta uzmanlık öğrencisi / araştırma görevlisi) etkinlikleri bir asistan karnesine kaydedilmeli ve her yıl asistanı için yapılandırılmış bir eğitim programı bulunmalıdır.

I. Ziyaret Programının Amacı

Ziyaretin amacı, eğitim kurumunda eğitim etkinliklerini iyileştirme, kalite güvencesini sağlama ve değerlendirmedir. Bu amaca ulaşmak için, verilen eğitimin düzeyi, Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu tarafından belirlenen ölçütlerle karşılaştırılır. Ziyaret programının sonucunda, eğitim kurumunun belgelendirilmesi ya da yeniden belgelendirilmesi gerçekleştirilir.

II. Uygulama

Kurum ziyareti eğitim kurumunun gönüllülüğü temelinde gerçekleştirilir. Belirlenen sürenin (5yıl) sonunda, belgelendirilmiş kurumdan gelen talep dikkate alınarak, yeniden belgelendirme programı doğrultusunda kurum ziyareti yinelenir.

III. Ziyaret Kurulu

Ziyaret Kurulu üyeleri, uzmanlık eğitimi veren bir kurumda en az 10 yıl aktif eğitici konumunda bulunan en az 4uzmandan oluşur. Aktif eğitici olma süresinde, uzmanlık alanlarının koşullarına göre, Geçici Maddede belirtilmek üzere, kısaltma yapılabilir. Her bir ziyaret için, Ziyaret Kurulu'nun 1 üyesi TTB-UDEK Yürütme Kurulu tarafından, diğer üyeleri Eşyetkilendirme (Akreditasyon) Altkurulu'nun önerisiyle Türk Dermatoloji Yeterlik Yürütme Kurulu tarafından belirlenir. TTB-UDEK temsilcisi Ziyaret Kurulu'na gözlemci konumunda katılmalı ve tercihen dermatoloji dışından biri olmalıdır. Ziyaret Kurulu üyeleri kendi içinden başkan ve sekreter seçerler.

IV. Kurum Ziyaretinin Organizasyonu

Eşyetkilendirme (Akreditasyon) Altkurulu'nun başkanı, ziyaret edilecek eğitim kurumunun başkanı ile bağlantı kurarak hem Ziyaret Kurulu üyelerine hem de eğitim kurumuna uygun bir ziyaret tarihi belirler. Uzmanlık derneği ve/veya eğitim kurumu, ziyaret süresince Ziyaret Kurulu üyelerinin masraflarını karşılamalıdır

Ziyaret öncesi bir anket formu (Ek A), ziyaret edilecek bölümün başkanı veya eğitim programı sorumlusu tarafından doldurulmuş olmalıdır. İkinci bir anket (Ek B) ise, asistan temsilcisi tarafından doldurulmalıdır. Eğitim kurumunun eğitim programı sorumlusu, her iki anket formunun ve ayrıntılı ziyaret programının ziyaret tarihinden en az 2 hafta önce Ziyaret Kurulu üyelerinde olmasını sağlamalıdır. Eğitim programının bir örneği ve eğitim kurumunun bir önceki ziyaret raporu varsa bu anket formlarına eklenmelidir.

Asistanlar tarafından doldurulan değerlendirme formu gerekli gizlilik önlemleri ile gönderilmelidir.

V. Ziyaretin Gerçekleştirilmesi

Ziyaret açılış toplantısı ile başlar. Ziyaret edilen eğitim kurumunun en üst yöneticisi (Üniversite Tıp Fakülteleri için Dekan, Sağlık Bakanlığı Eğitim ve Araştırma Hastaneleri için Başhekim) açılış toplantısına katılım için önceden davet edilir. Açılış toplantısında, ziyaret ekibi eğitimcilerle tanışır. Ziyaretin amacı anlatılarak, ziyaret planı gözden geçirilir. Ziyareti talep eden kurum tarafından bölümü tanıtan bir sunum gerçekleştirilir.

Ziyaret ekibi, eğitim kurumunun anabilim dalı başkanı, öğretim üyeleri, başasistanlar, uzmanlar ve asistanları ile bire bir ve/veya grup halinde görüşür.

Ziyaret edilen eğitim kurumunda 10 ya da daha az sayıda asistan var ise tümüyle birebir görüşülür. Ziyaret edilen eğitim kurumunda 10'dan fazla asistan var ise, asistanlar tarafından ve her bir eğitim yılı da dikkate alınarak seçilen 10 asistan ile görüşme yapılır. Görüşme sırasında asistanların karneleri yanlarında olmalıdır. Asistanlardan alınan bilgiler gizli tutulmalıdır. Eğitimciler ve asistanlarla yapılan görüşmelerde, ziyaret öncesinde doldurulmuş değerlendirme formlarında yer alan bilgiler gözden geçirilir. Ziyaret ekibi eğitim kurumundan görevli kişi ya da kişilerin eşliğinde, kurumun uzmanlık eğitimi ile ilgili tüm alanlarını (kütüphane, araştırma alanları, asistan odası, dinlenme alanları vb.) gezerek yerinde değerlendirir. Ziyaret sırasında uzmanlık eğitimi süreci için gerekli olan dalına ilişkin diğer alanlar da gezilerek değerlendirilmelidir. Değerlendirme sürecinde kuruma ait veri tabanı (eğitim çalışmaları ile ilgili doküman vb) ve istatistik kayıtlarından (hasta kayıtları vb) yararlanılır. Ziyaret, eğitimcilerle yapılacak olan bir müzakereyle sonlandırılır. Ziyaret mümkünse bir gün içerisinde bitirilir. Ziyaretin yinelenmesi durumunda yarım günlük bir süre yeterli olabilir. Ziyaret Kurulu, ziyaret programının sonunda, değerlendirme, karar verme ve öneri sunma aşamaları için, kendi üyeleriyle bir toplantı yapar. Ziyaret raporunu hazırlama görevini üstlenen Ziyaret Kurulu sekreteri, ayrıntıları rapora daha sonra ekleyebilir.

VI. Ölçütler ve Değerlendirme

Ziyaret Kurulu, eğitimin değerlendirilmesi için TTB-UDEK, UYEK ve Türk Dermatoloji Yeterlik Kurulu tarafından kabul edilmiş ölçütleri kullanmalıdır. Ziyaretçiler için kullanılan anket formu (Ek C) veri toplama aşamasında kullanılmalıdır.

Ziyaret Kurulu tüm veri ve gözlemleri içeren bir değerlendirme yapmalıdır. Bu değerlendirme TTB-UDEK, UYEK ve ilgili Yeterlik Kurulu tarafından tanımlanan ölçütlere uygun olmalıdır.

VII. Ziyaret Raporu

Ziyaret Kurulu değerlendirme, karar ve önerilerini, üzerinde tam bir anlaşma sağlanmış olarak oluşturur. Raporda tarih, ziyaret edilen kurum ve kurum sorumlusunun adı belirtilmelidir.

Ziyaret raporu, taslak aşamasında, olası hatalardan arındırılması amacıyla ziyaret edilen kurumun başkanı tarafından gözden geçirilmelidir. Ziyaret Raporunun yazımı en geç 15 gün içinde tamamlanmalıdır. Ziyaret raporu, Ziyaret Kurulu'nun başkanı tarafından imzalanmalı; raporda Ziyaret Kurulu üyelerinin kimlik, unvan ve adresleri yer almalıdır.

Ziyaret Kurulu raporunu tamamladıktan sonra Eşyetkilendirme (Akreditasyon) Altkurulu'na sunar. Eşyetkilendirme (Akreditasyon) Altkurulu raporu inceler ve gerekirse Ziyaret Kurulu ile görüşerek raporu Ziyaret Programının esaslarına uygunluğu açısından değerlendirir ve uygun olduğuna karar verirse onaylanmak üzere Yeterlik Yürütme Kurulu'na sunar. Yeterlik Yürütme Kurulu, ziyaret raporunu değerlendirerek onaylar.

Yeterlik Yürütme Kurulu onayladığı ziyaret raporunun karar kısmını, ilgili Uzmanlık Derneği Yönetim Kurulu'na ve TTB-UDEK Yürütme Kurulu'na gönderir.

Ziyaret Kurulu'nun TTB-UDEK Yürütme Kurulu tarafından belirlenen üyesi, ziyaretin bitiminde ziyaret sürecine ilişkin bir değerlendirme raporunu TTB-UDEK Yürütme Kurulu'na sunar.

VIII. TTB-UDEK Tarafından Onaylanma ve Kurumsal Yeterlik Belgesinin hazırlanması

TTB-UDEK Yürütme Kurulu, Yeterlik Yürütme Kurulu tarafından gönderilen Ziyaret Raporu kararını onaylar. TTB-UDEK Yürütme Kurulu onayladığı karar konusunda TDD Yeterlilik Yürütme Kurulu ve TTB Merkez Konseyini bilgilendirir.

Kurumun belgelendirilmesi kararının verilmesi durumunda, TTB, TTB-UDEK, Türk Dermatoloji Derneği ve TDD Yeterlik Kurulu başkanlarının imzalarıyla Kurum Eğitim Programı Yeterlik Belgesi düzenlenir. Kurum Eğitim Programı Yeterlik Belgesi'nin süresi 5 yıldır. Ziyaret Raporunda yer alan karar doğrultusunda, eğitim kurumu için 5 yıldan daha kısa süre içinde (1 yıldan az olmamak üzere) ziyaret edilip yeniden değerlendirilmek üzere, "koşullu" Kurum Eğitim Programı Yeterlik Belgesi de düzenlenebilir.

IX. Gizlilik

Ziyaret Kurulu, ilgili Yeterlik Yürütme Kurulu, TDD ve TTB-UDEK Yürütme Kurulları ziyaret raporunun, tüm ayrıntılarıyla saklı tutulmasından sorumludur. Aynı şekilde asistanlar ile yapılan görüşmelerden elde edilen bilgiler her koşulda gizli tutulmalıdır. Rapor metinlerinde de bu gizlilik ilkesi gözetilmelidir.

Ziyaret raporu, taslak aşamasında, eğitim kurumunun başkanına olası hataların düzeltilmesi için gönderilmelidir.

X. Türk Dermatoloji Derneğinin Yıllık Raporu

Türk Dermatoloji Derneği ve Yeterlik Kurulu ziyaret programlarının sonuçlarını yıllık raporlar halinde yayımlamalıdır. Bu rapor, belgelendirilmiş eğitim kurumlarının bir listesini, ziyaret tarihlerini ve belgelendirmelerin geçerlik sürelerini içermelidir.

XI. Ziyaret Programlarının Finansmanı

Ziyaret programının masrafları Türk Dermatoloji Derneği ve/veya ziyaret edilen kurum tarafından karşılanır.

* Avrupa Tıp Uzmanları Birliđi (ATUB=UEMS) tarafından hazırlanan 'Eğitim Merkezleri Ziyaret Yönergesi' temel alınmıştır.